

safari
с а ф а р і

Олександр.
АФОНІН

Таке життя

Харків
«Фоліо»
2020

* * *

До нової зими вже дожили.
Довкола чорно-білий простір знову.
В цей час потрібні дуже кольори
Тепла душі і почуття любові.

Природні цикли мають власний хід,
Й їх кольори, мабуть, то справа Божа.
Людина ж мусить мать барвистий світ,
Бо в чорно-білім вижити не зможе.

Двовимірність ця для життя страшна.
В ній кольорів й напівтонів немає,
Безкомпромісна, без жалю вона,
Тому добро і людяність вбиває.

Я не боюсь зимової пори
І вас прошу, ви теж не бійтесь, люди!
Лиш зберігайте в душах кольори,
Й зима мине, і справжнє літо буде.

* * *

Ну от, відсвяткувала вже зима
Три цілі дні і дві морозні ночі.
А нині так повільно й неохоче
Іде кудись, заплакана й сумна.

Ще й свитку із туману надягла
І стала враз розмита, непомітна,
А небо, вчора чисте і блакитне,
Отара хмар похмурих затягла.

Й морози, до сьогодні немалі,
Під вечір теж пішли кудись тихенько,
Залишивши лиш інею дрібненькі
Голки на жовтім листі і гіллі.

* * *

Мороз ще з ночі вже такий, як треба.
Мов полум'ям обличчя обпікає.
Такий він зазвичай при яснім небі,
А тут між хмар і просвіту немає.

Он ще й неспішно сніг пішов лапатий,
Кружляє так, неначе впасти ніде.
Ну що ж, пора ладнати знов лопати.
Коли йде сніг, мороз вже точно піде.

Не просто сніг, вже майже завірюха,
Й настирливо чомусь так ліпить в очі.
Засипле знову місто білим пухом,
Та закінчиться має ще до ночі.

* * *

Опять снежинки полетели,
Своим полетом теша взгляд,
И свежим снегом забелели
И дом, и двор, и старый сад.

На яблоневых тонких ветках
Вновь виснет снега бахрома.
Ты — словно вредная соседка,
Непредсказуема, зима.

* * *

Так, як прийшла вона, так і пішла.
Її сліди вже вкрило свіжим снігом.
Невже вона короткою була,
Груднева, традиційна ця відлига?
Бо вже мороз підбори підбива,
Щоб на льоду не ковзалися ноги.
Та і зима, напевно, поверта
Своїх коней у санях з півдороги.
Але навіщо здогадки мені?
Вирішує ж Всевишній, а не люди.
Побачимо уже в найближчі дні,
Чи ми Новий стрічати зі снігом будем.

* * *

Йшов вчора сніг, а нині вже відлига,
І на льоду калюжі й ручаї.
Ще й вороняччя на трибуні з снігу
Промови виголошує свої.

Скидає парк мереживо зимове,
В якому красувався кілька днів.
Оця відлига позбавляє знову
Нас, наче снігу, тихих, світлих снів.

І щось щемливе в душі закидає,
Те, що руйнує ці зимові сни.
Воно, мабуть, у тім, що ми чекаєм
Після зими щасливої весни.

Бо білий сніг, що швидко осідає,
І крижані бурульки, й ручаї —
Такі ознаки і весна ж бо має,
І нині все нагадує її.

Та ще і вітер, як завжди в відлигу,
Між мокрими дротами щось гуде.
От думаю, зі снігом чи без снігу
До нас за тиждень Новий рік прийде?

Зміст

ЗИМИ Ж НЕ БУТИ ВЕСЬ НАШ ВІК...

«До нової зими вже дожили...»	5
«Ну от, відсвяткувала вже зима...»	6
«Мороз ще з ночі вже такий, як треба...»	7
«Опять снежинки полетели...»	8
«Так, як прийшла вона, так і пішла...»	9
«Йшов вчора сніг, а нині вже відлига...»	10
«Засніжило на ніч, засніжило...»	11
«Дні пролітають, мов ланцюг вагонів...»	12
«Звичайний ранок. Сонечка немає...»	13
«Славних снов под небом зимним...»	14
«Місто у снігу. Місто у снігу...»	15
«Мне неведомо, сколько продлится...»	16
«Гундосит ветер. И в ночи...»	17
«А небо нині ясне і блакитне...»	18
«Сьогодні сонце аж кипить...»	19
«Який-бо й справді місяць нині ясний!...»	20
«Сьогодні сонце в синім небі...»	21
«Морози майже тиждень погуляли...»	22
«Ранок морозом легким обпікає...»	23
«Сніжок дрібний, хоч дуже йде давно...»	24
«Сьогодні зранку ясне сонце...»	25
«Зима характер демонструє...»	26
«Морозний ранок сіє снігом...»	27
«Лиш пару днів ми пробули в “плюсах”...»	28
Предчувствие весны	29
«Вільнюс заморожений, Вільнюс заворожений...»	30

«Чернеет снег и быстро исчезает...»	31
«Знов ранок. Місто потопає...»	32
«Сонце за обрій спокійно сідає...»	33
«Зустрілися зима з весною...»	34
«Морозять ночі ще потроху...»	35
«Подивись у вікно!..»	36
«Почорніли купи снігу...»	37
«Рипить промерзлий за ніч сніг...»	38
«Зняла зима нарешті шубу...»	38
«Хоч сніг іще, мороз і іній...»	39
«Зима ніяк не відступає...»	39
«Зима, здається, знову наступає...»	40
«П'ятниця — порадниця...»	40
«Подморозило опять...»	41
«Зима ніяк здаватися не хоче...»	42
«Паузу взяла зима...»	42
«Открою дверь, через порог...»	43
«Сегодня неба алы́й разлом...»	44

ЗНОВ ЮНІСТЬ В ОЧІ ЗАГЛЯДА
РАЗОМ З КРАСУНЕЮ-ВЕСНОЮ...

«Стискаю сніг у кулаці...»	47
«Капель с утра не умолкает...»	48
«І знову сніг, і морозець хапає...»	49
«А ніч і справді мов зимова...»	50
«Яка ж вона була красива!..»	51
«Знов гуля хурделиця, просвіту нема...»	52
«Морозний вітер дме весь час щосили...»	53
«Сьогодні, ставши на порозі...»	54
«Сонечко проміння лле...»	55

«Стихає гомін стомленого міста...»	56
«Спохмурніло небо, спохмурніло...»	56
«День був сьогодні сонцеосяйний...»	57
«Вночі дощило й зараз ще дощить...»	58
«У політичний колотнечі...»	59
«Жінки примхливі, мов погода...»	60
«Ви чули спів пташиний вранці?..»	61
«Ми день гортаємо за днем...»	62
«Легенький вітерець гойдає...»	63
«Середина недели...»	64
«Ранок землю дощиком кропив...»	65
«Солнце плещет, небо плещет...»	66
«Волна смывает не спеша...»	66
«Седлают небо дождевые тучи...»	67
«Волна неспешно и лениво...»	68
«Дощить. І буде ще дощити...»	69
«Берлін яскравим сонцем зустрічає...»	70
«Сьогодні вранці попросив...»	71
«Знов крони саду стали пишні...»	72
«Ми перебігли від зими до літа...»	73
«Тепло зникає так, як і прийшло...»	74
«Вже другий тиждень травень нам дарує...»	75
«День теплий був, ще й сонячно-привітний...»	75
«Харків вже звично іде на роботу...»	76
«Мені сказали нині, що вже літо...»	77
«Истекая потом, делаю работу...»	78
«Пливе над землею ні з чим не зрівнянний...»	79
«Все. Місяць травень літа добігає...»	80
«Вечір прийняв естафету у днини...»	81
«Небес безмежна глибина...»	82

ВРОСТАЙМО В СВІТ ЦЕЙ ЖИВОТВОРНИЙ
ХОЧ НА КОРОТКИЙ ЛІТНІЙ ЧАС...

«Стікає повільно квітів весняна...»	85
«Прохолода післядощова...»	85
«Сьогодні дійсно теплий ранок літа...»	86
«“Патрулюють” метелики місто...»	87
«Ну как, родная, здесь ты без меня...»	88
«І дощ пішов... Запахло теплим пилом...»	89
«Серед піни з хмаринок рожевих...»	89
«Теплий дощ не вщухає за темним вікном...»	90
«Обволакивает день...»	91
«Десь роки зозуля кукувала...»	92
«Радію сонцю мов дитина...»	93
«Похмурі хмари нині зовсім низько...»	94
«Спокійний вечір, мов молитва...»	95
«Здається, що скінчилась літня стужа...»	96
Косарі	97
«Ганяє вітер зранку хмари...»	98
«То сонечко, то чорні хмари...»	98
«Напруга зникла перед сном...»	99
«Радіймо, друзі, парі днів похмурих!..»	99
«Розповзлись дощі по Україні...»	100
«Здесь однобокая луна...»	101
«Вже майже звична ранку панорама...»	102
«Оседлали всадниками гори...»	103
«Не відрізняю море вже від неба...»	104
«Гроза відгуркотіла і пішла...»	105
«Оце так розгулялася погода!..»	106
«Такі раптові холоди...»	107

«Нашив Всевишній хмарні сірі клапті...»	108
«Вечер, что солнцем июньским согретый...»	109
«Спекотний день уже згортає крила...»	110
«Надвечір розігнало сонце хмари...»	111
«Літо повертається до нас...»	111
«Ще у літа впевнена хода...»	112
«Біжать роки, немов стовпи з дротами...»	113
«Спекотний день не випалив блакить...»	114
«Неприятне якесь сьогодні небо...»	115
«Колисає вечір, колисає...»	116
«Стікає літо тихо, непомітно...»	117
«Радіймо сонцю, доки воно є...»	117
«Сerpневий чистий вечір догорає...»	118
«Я ще тебе згадаю, друже...»	119
«Ну, от і все. Нема де правди діти...»	120

ОСІННІЙ ВІК,
ПРОТЕ НЕМАЄ ТУГИ...

«Здається, не змінилося нічого...»	123
«И снова дней сентябрьских вереница...»	124
«Після дощу, що вчора лив...»	125
«Хоч сонце вдень ще гріє до пуття...»	126
«Похмурий день сьогодні не лякає...»	127
«Знов літо повертається до нас?...»	128
«Літо нас полишати не хоче...»	129
«І звідкіля взялась ця спека...»	129
«Дивлюсь на юний місяць в темнім небі...»	130
«Осінній вік, проте немає туги...»	131
«Не скажу, чи надовго, та місяць сьогодні на небі...»	132
«Перегорніть сторінку літа...»	133

«Як сонечко сьогодні тішить око!...»	133
«Осінній ліс ще у напівсні...»	134
«Я зачарований стою...»	135
«Сьогодні ранок знову пречудовий...»	136
«Палітру фарб усю плеснула осінь...»	136
«Догоряють останні деньочки...»	137
«День прошедший тихонько качається...»	138
«Залито утро молоком...»	138
«Теплішає погода. А у хаті...»	139
«У багрянець одягся виноград...»	140
«Дивує і мене природа...»	141
«Не відпускають нас дороги...»	142
«Костер осенний. Нет, не листья, ветви...»	143
«Як щедро осінь розкидає...»	144
«Яскраве сонце ранком спіпить очі...»	145
«Здійнявся вітер, прилетіли хмари...»	146
«День повіки місту піднімає...»	147
«Ранковий тихий морозець...»	148
«Отшумела снова осень...»	149
«Переживемо й нинішню ми осінь...»	150
«Сьогодні сніг пообіцяли...»	151
«Без доброти нікчемний світ ідей...»	152
«Осенний дождь опять стучит в окно...»	153
«Минають дні, ховаючись в тумані...»	154
«Она сняла роскошную одежду...»	155
«Туману хвилі заливають...»	156
«За туманом сховалася просинь...»	157
«Так несподівано і швидко...»	158
«В осінній день, останній й непривітний...»	160

МИ ЗАБЛУКАЛИ В ЦЬОМУ СВІТІ...

«Біля грудневого перону...»	163
«Здавалося, що відійшли тумани...»	164
«Зима, зима... Хоча іще не лютий...»	165
«На все свій час. Життя свої уроки...»	167
«І знову дощ, і знову сніг...»	168
«На всьому нині зла є тінь...»	169
«Це — мій щоденник, хоче — забаганка...»	169
«Іде Різдво, величне, чисте свято...»	170
«Сьогодні “Дякую!” кажу...»	171
«Холодний і похмурий день сьогодні...»	172
«Заходить ніч, морозна, зимна, темна...»	173
«Відходить вечір, буде ніч...»	174
«Зіпрись, людино, на моє плече!...»	176
«По склону. Тело разбивая в кров...»	177
«“Чума” прийшла у наші хати...»	178
«Нас, словно щепки с Ноева ковчега...»	179
«Ми заблукали в цьому світі...»	180
«Чого ще люди від весни чекають?...»	181
«Світ радо зустріча весну...»	182
«Збить зі шляху природу? Та нізащо!...»	183
«Країна аж зайшлася в істерії...»	184
«У зелену вуаль одяглося гілля...»	185
«Сьогодні сонце вже пече...»	186
«“Взуття міняють”, — кажуть ті, хто знає...»	187
«День поминальний. Спокій кладовища...»	188
«Кудись ішов. Куди? Не пам’ятаю...»	189
«У день страсний хай вляжуться всі страсті...»	190
«Квітневий день заходив іздала...»	191
«В брутальних сутінках емоцій...»	192

«Вечірнє небо поступово гасне...»	193
«Кривавить Схід... І Київ теж кривавить...»	194
«От, кажуть, недовершений цей світ...»	194
«До Львова їду начебто додому...»	195
«Милуюсь морем із людських голів...»	196
«Читаю рік, днів сторінки гортаю...»	197
«Скажіть, чья єсть в том вина...»	198
«Не обертайтеся назад!...»	199
«Прозорість парку навіває...»	200
«Спалахують, згораючи, “зірки”...»	201
«Не можуть паралельні перетнутись...»	202

ПРИВІТАННЯ І ПРИСВЯТИ

Гімн Книжкової палати	205
«Ну що, внучок, тебе уже шестнадцять...»	207
«Роки, роки... Біжучі, швидкоплинні...»	208
«Ну что, мой львенок...»	209
«Натусечок, Наталок і Наталь...»	210

ЖИТТЯ У ЧОТИРЬОХ РЯДКАХ

«Україна одна, єдина!...»	213
«На жаль, не все у цьому світі знаєм...»	213
«Не слід запам’ятовувати дати...»	214
«Ідуть вже й ті, хто був міцніше криці...»	214
«Туман. Опять туман в природе...»	215
«Слова образи, зібрані у фразу...»	215
«Важкий туман знов ліг на всі світи...»	216
«В брудному політичному двобою...»	216
«Всі ті, хто хоче блага для народу...»	217
«Всі зрозуміли: вибори — не свято...»	217

«Друзья! Гасите нынче страсти...»	218
«Для нас сакральне — бути чи не бути?...»	218
«Коли, до розуму глухі...»	219
«Не матиме держава слави...»	219
«У нас є лише “за” і “проти”...»	220
«Відкрию вам я істину просту...»	220
«Коль уж зажег ты огонек свечи...»	221
«Для всього є свій час. Для дня є і для ночі...»	221
«Нет нынче мира под луной...»	222
«Хто вірить, не волає про святе...»	222
«Да, жизнь прожить — не поле перейти...»	223
«Вирує зранечку життя...»	223
«Недоброго у нас вже вистачає...»	224
«Хай буде теплим поруч вас плече...»	224
«Свої здобутки можемо лічити...»	225
«Задовольнить не зможем всі бажання...»	225
«Довіра — для людини слово свято...»	226
«Буває день неначе ніч...»	226
«Нема людей, в кого проблем немає...»	227
«Сприймаймо кожен день неначе свято...»	227
«Розумні хоч й багато знають...»	228
«Ми дуже неквапливо живемо...»	228
«Коли вже емоційно догораєш...»	229
«В суспільстві, де тотальна недовіра...»	229
«І все ж над нами є Найвища Воля...»	230
«Коли вкладають люди в справу душу...»	230
«У нашім світі якось так неладно...»	231
«Хвороби різні в світі вже лікують...»	231
«Ми будем світ ламати і ділити...»	232
«Хоч шлях засипано вже склом розбитих мрій...»	232

«Смотрите в мир лишь добрыми глазами...»	233
«В колоде карт предвыборные “терки”...»	233
«Сказав прем’єр: “Ми стали краще жити!”»	234
«Ну що на сон скажу я вам, братове...»	234
«Я вам у віршах душу відкриваю...»	235
«Дощить. А там — Собор палає...»	235
«Усе, що з нами є, то майже канонічне...»	236
«Монетизують пільги і буття...»	236
«По краю зас...й платформи...»	237
«На біса начитався тих коментів?!»	237
«Казав поет: “Думки — мов діти!”»	238
«А день новий знов розправляє крила...»	238
«Вот минул и старый год...»	239
«Зима іде неспішним кроком...»	239
«Ах, воскресеньє! Ох, воскресеньє!...»	240
«В минуле рік відходить. Відповідно...»	240
«А рік Новий вже робить перші кроки...»	241
«А береза все ж не облетіла...»	241
«Звенил капель не умолкая...»	242
«Хай старий цей Новий рік...»	242
«Багато віршів і пісень...»	243
«Хай завжди будуть друзі і близькі...»	243
«Закончен день. Перевернем страницу...»	244
«Рожеве небо ранком тішить око...»	244
«Запорошило снегом мелким-мелким...»	245
«Дрібненький сніг, однак зима ще має...»	245
«З усіх багатств, що Бог в запасі має...»	246
«С утра сегодня сеется пороша...»	246
«І знову нас підносять крила...»	247
«Ранок у Вільнюсі нині холодний...»	247

«Туман взяв місто у полон...»	248
«Йдуть дощ зі снігом. Краплі часто...»	248
«Солі дрібку, хліба скибку...»	249
«Морозний день сьогодні, лункий...»	249
«Глухая ночь. От фонаря лишь тень...»	250
«Зима стрічається з весною...»	250
«Весну, як і життя, нікому не спинить...»	251
«Весна принадні форми має...»	251
«Морозний ранок, сине небо...»	252
«Весну втомились ми чекати, брате...»	252
«Весна оновлення несе...»	253
«Дрімає ніч у мареві весни...»	253
«Ми всі втомилися від бруду...»	254
«В цей день потрібно дарувати...»	254
«Бажаю дня я без розчарувань...»	255
«Ніяких суму і депресій!...»	255
«Мабуть, усе можливо подолати...»	256
«Весни у серці і думках...»	256
«І знову в небесах проріха...»	257
«І знову сніг. Гуляє хуртовина...»	257
«Бузок намокнув й пахне дуже...»	258
«Нехай із Вербною неділею...»	258
«Мийте з милом і без мила...»	259
«Весняне ясне сонце сяє...»	259
«Благая вість летить над цілим світом...»	260
«Благу вість вже дзвони нам несуть...»	260
«И трепетно мир замер в ожиданьи...»	261
«Свята приходять та ідуть від нас...»	261
«Сьогодні сонце справді весняне...»	262
«Рожевий ранок крила розправляє...»	262

«В Берліні ніч якась не гуркітлива...»	263
«Бажаю вам, друзі, хорошої днини...»	263
«Просто келих баварського пива...»	264
«Ох, нестійка ця квітнева погода!...»	264
«Ви тиждень свій почніть з пісень...»	265
«Сьогодні день народження дружини!...»	265
«Не суть важливо, скільки віку...»	266
«А ніч заходить тиха-тиха...»	266
«Які ж мрійливі ночі весняні!...»	267
«Весняний ранок, а здається — літо...»	267
«Стрічаймо літній день цей молитовно...»	268
«День, освячений сонцем, ходу набирає...»	268
«Накувала зозуленька рано-вранці сонце...»	269
«Хай новий день, що десь за небокраєм...»	269
«Я бачу небо знов. То в хмарах, а то ясно...»	270
«Блаженна тиша в лісі залягла...»	270
«Як гарно літне сонце нас вітає!...»	271
«Збирається на дощ. А він потрібен дуже...»	271
«Хай же щастя ніколи не зраджує вас...»	272
«Похмурий день. Проте він є...»	272
«Громи гучніш, гроза все ближче, ближче...»	273
«Як же нам багато... й мало треба...»	273
«Нехай ріка, яку звемо життя...»	274
«Хай день новий теплом втішає вас...»	274
«Вже північ. Ходить сон по хаті...»	275
«Ніч дуже тиха й зіркова-зіркова...»	275
«Липневий дощ ретельно вимив місто...»	276
«Щасливий тим, що в мене є життя...»	276
«Похмурий день, дощ накрапає...»	277
«Яка потужна літня злива!...»	277

«Літо блукає між сонцем і зливами...»	278
«Не устаю Одессе удивляться!..»	278
«Серпневий день, мов хвилию морською...»	279
«Вітер багаття роздмухав на сході...»	279
«Маковій, Маковій, наші болі розвій...»	280
«Квітує серпень. Як же він квітує!..»	280
«Хоча вже серпень стука у віконце...»	281
«Серпневі дні у крони забивають...»	281
«Серпневий ранок радісно-розкішний...»	282
«Вже скоро осінь розфарбує...»	282
«У лісі серпень ще так пахне літом...»	283
«Серпнева ніч. Довкола тиша...»	283
«Хай добрий ранок в ваш приходить дім...»	284
«Найкраща стеля — синє літнє небо...»	284
«Вже щедрі вересень дарунки...»	285
«Як тішить душу осінь золота...»	285
«Не знаю, сумувати чи радіти...»	286
«Було ще вранці небо ясно-синім...»	286
«Моросит, моросит, моросит...»	287
«Сидит кошка у окошка...»	287
«Не треба дарунків! Солодких цілунків...»	288
«А дощ пішов з таким завзяттям...»	288
«Сонце сідає, небо палає...»	289
«В напрузі цих складних буденних днів...»	289
«Я закричав: “Гей, молодь, пити досить!”»	290
«Осіння ніч. Лягаймо, друзі, спати...»	290
«Дарує жовтень літнє ще тепло...»	291
«Вийшло сонечко над світом...»	291
«Думки всі раптом відлетіли...»	292
«Шедеврів не пишу, таких, щоб дуже-дуже...»	292

«У жовтому листі вогні ліхтарів мов жарини...»	293
«Сьогодні осінь наче казка...»	293
«Осінні вітри кольори міняють...»	294
«І де береш свої ти, осінь, чари...»	294
«Залягають тумани вздовж русла Дніпра...»	295
«Лагідний вечір, спокійний і тихий...»	295
«Облетіло листя, облетіло...»	296
«Вже відцвітають й найстійкіші квіти...»	296
«Туманний день, тому й похмурий дуже...»	297
«Осенний снег. Хотя он быстро тает...»	297
«Бажаю, друзі, доброї вам ночі...»	298
«Ну що ж, буває. Бо таке життя...»	298
«Як пам'ять про теплінь минулих днів...»	299
«Наша рідна мова калинова...»	299
«Без сутичок і без двобою...»	299